

gorí serce Vaše za blagor mile sirotice, in ni se Krajna zmotila, ko Vas je poslala v osredje naše vélike domovine Avstrije, polna zaupanja, da tudi tú ji bote nadušen zgovornik in v deržavnem zboru hodili tisto pot autonomije, ki edina more veselejšo prihodnost odpreti deželi vsaki in utrditi po zadovoljnih vseh narodih mogočno in veličastno Avstrijo.

Preterpivši mnogo britkosti, brez katerih ni visoki poklic národnega poslanca, niste nikdar nikoli zatajili, da Vam resničnemu Avstrijancu je vedno „ponos, biti slovenske kerví“, in potegovaje se za svetinje domače ste tolažili s prepričavno besedo tudi nasprotnike Svoje in naše, naj se ne bojé pravični biti vsakemu narodu, ker pravica in le pravica je naj terdnejša vez vseh družin avstrijskih.

Slava Vam za to!

Sprejmite za domoljubno Svoje obnašanje tedaj našo iskreno zahvalo, in če Vam v hitrici dohaja to pismo tudi le z malo množico podpisov, si morete vendar svesti biti, da velika večina tistih tisučerih podpisov, ki ste jih nesli s peticijo na Dunaj, stoji za nami, ki so vam serčno hvaležni za to, kar se trudite v prid slovenskemu narodu.

Razodenite pa tudi našo iskreno zahvalo goriškemu poslancu gospodu Černe-tu, ktereга rodoljubni glasi so nam segli globoko v serce.

V Ljubljani na sv. Petra in Pavla dan 1861.

Miha Ambrož, župan ljubljanskega mesta in odbornik deželnega svetovavstva. Fid. Terpinec, posestnik in predsednik gosp. družbe. Valentin Češko, sopoestnik fabrike. V. C. Zupan, kupec in hišni posestnik. Valentin Krisper, kupec in sopoestnik papirnice. Anton Krisper, kupec. Franc Ks. Souvan, kupec in hišni posestnik. Jože Bleiweis, kupec in hišni posestnik. France Rössmann, kupec in hišni posestnik. Jože Šantel, kupec. Miha Pregl, oskerbnik križanske komende. Prof. dr. Bleiweis, vrednik „Novic“. Jože Krisper, kupec. Karl Holcer, kupec in posestnik. E. Terpin, kupec. Pleško, tergovec. Janez Fabiani, kupec in hišni posestnik. Janez Več, kupec. Vilh. Mayr, lekar. Dr. Jernej Supanc, c. k. notar. France Kadivnig, kupec. Jan. Krašovic, kupec in hišni posestnik. France Zotman, kupec in hišni posestnik. Franc Žeravec, posestnik. Viktor Bučar, kupec. Dr. Dragotin Bleiweis. Dr. J. Vošnak. Janez Železnikar, pravnik. Jože Kušar, žitni kupec. Moos, c. k. poštni uradnik. Viktor Orel, privatnik. Jak. Barthol, hranilnice uradnik. Janez Jamšek, kupec in hišni posestnik. Dr. Tone Rak, c. k. advokat. Dr. E. H. Costa, odbornik zgodovinskega društva. Jože Blaznik, tiskar in hišni posestnik. Janez Horak, rokovičar in hišni posestnik. Ivan Vilhar, kupec in hišni posestnik. Dr. Ivan Cvajer. Anton Lesar, učenik veroznanstva. Juri Fleišman, učenik. Dr. Jože Orel, c. k. notar in posestnik. Dr. Žiga Bučar. Ivan Macun, profesor. Anton Miklaučič, hišni posestnik.

Iz Ljubljane. * Dokler človek nič pravega ne vé, tudi nič pravega povedati ne more; taka se nam godi danes, ko bi imeli radovednim bravcom povedati o tisti preiskavi naše realke, ki je bila pretekli teden, in o kateri glas po mestu gré, da se napravila je po pritožbi sedanjega njenega direktorja gosp. Šnedarja. Da je vsled višega ministerskega ukaza prišel inšpektor ljudskih in realnih šol iz Linca gosp. Kurc v Ljubljano, samo to nam je gotovo; vse drugo, zakaj? se ni zvedilo po mestu, ker gospod Kurc je hodil nek le poslušat v šolo in je naposled pozval direktorja in učitelje v pogovor, v katerem pa nek ni nobene posebne pritožbe povzdignil zoper nikogar. Ker pa imamo domačega gosp. inšpektorja, se vendar Ljubljancanom to čudno zdí, da je iz daljnih krajev bil poslan inšpektor za to preiskavo; v takem nenavadnem položaji ni čuda, da ugiba ta to, uni uno. Nekteri terdijo, da preiskava je zadevala le domače učitelje. Al česa bi se bili pregrešili zadnji čas, nismo mogli nikakor zvediti, in skor da tega ne moremo verjeti, ker nam je prav dobro znano, da prejšnji šolski inšpektor gosp. dr. Močnik jih je pri mnogih priložnostih službeno in privatno hvalil. Ali so morebiti šibanja krivi, ki je poslednji čas v šoli večkrat zapélo? Menda ne, ker pod poprejšnim direktorjem se o tem ni nič slišalo. Ali so morebiti prenapeti Slovenci, nemškutarjem presedajoči „ultra“? Gotovo ne, ker žalibog! slovnica je

vse, kar se v naši realki dosihmal slovenščine uči, ktera se marveč tako zanemarja, da se določni ukaz sl. ministerstva nauka od 6. marca 1856 še celó v nedeljski šoli naše realke ne spolnuje! Naj motamo tedaj kakor koli vzrok te preiskave, ktera je pretekli teden zvonec nosila po mestu, zmiraj pridemo na to, kar smo te dni v českem „Pozoru“ zastran moravskih ljudskih in realnih šol z velikim veseljem brali, namreč da je, najberžeje vsled vprašanja dr. Toman-ovega v deržavnem zboru, moravskemu konsistoriju došel ukaz, kateri veleval, naj se v vseh teh šolah brez odloga ravnopravnosti zadosti; učenikom, ki českega jezika ne znajo, je dano dve leti odloga, da naj se ga naučijo; ako ne morejo, naj si poišejo drugo mesto. „Kar se je Moravcom dalo, se menda Slovencom ne bo odreklo“ pravi za pravično domačo reč tudi živo uneta „Danica“, in ker tudi mi smo ž njo edinih misli, tedaj menimo, da je toliko obrekovana preiskava veljala vsem, ki učijo na naši realki. Le to se nam pri tem čudno zdí, da ni naš domači inšpektor te preiskave vodil, ker ne vemo, ali je Linciški inšpektor terden v našem jeziku. Al naj si bodi kakor koli; ta stvar nas, ker zadeva deloma mestno ali vprihodnje deželno šolo, zeló zeló zanimiva; zato bomo s pazljivim očesom vsaki korak te preiskave spremljevali, pa ob svojem času vspeh tudi javno obznanili.

— Gosp. dr. Toman je prišel v opravilih za kakih 14 dni domú.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. V deržavnem zboru preteklega tedna je bila seja 2. dan t. m. najimenitnejša. Zgornji in spodnji zbornici sta ministra za celo cesarstvo važno novico naznanje dala, da presvitli cesar so O g r o m, ko so jim poslali že večkrat omenjeno pismo (adreso), so sklenili, ne sprejeti tega pisma, ker ni pisano kakor se spodobi veličanstvu in pravicam cesarja in dednega kralja ogerskega, ampak ga deželnemu zboru ogerskemu nazaj poslati, da ga prenaredí v vseh tistih rečeh, ki so zoper dostojnost in dedne pravice vladarstva, ktere hočejo cesar zoper vse napade zvesto in krepko braniti; še le potem, ko bo iz nadpisa in iz pisma vse odstranjeno, kar žali kraljevo veličanstvo, hočejo cesar sprejeti adresu in potem deželnemu zboru povedati: kaj o njegovih predlogih poterdijo, kaj pa ne. — Obe zbornici ste sprejele z nadušenimi slavo-klici to naznanilo. Ker nam prostora manjka popisati vsega, v čem ste si bile 3. dan t. m. stranki v doljni zbornici navkriž, grémo naravnost v Pešt, da vidimo, kaj so tú storili na ta odpis cesarjev. Z veseljem rečemo, da je zbor deželni vso strast premagal in pismo popravil po besedah cesarjevih in kakor ga je Deak izperva osnoval. V pondelj na večer sta že predsednika peštanskega zbora prinesla prenarejeno pismo cesarju na Dunaj. Kaj bo dalje? — ves svet radovedno sedaj pričakuje, zakaj od tega zavisí dobro ali slabo za O g r e, pa tudi dobro ali slabo za celo cesarstvo. Odstranjene so iz pisma nespodobne besede; al stvar, ki jo O g r i zahtevajo, je vendar ostala. Oni hočejo samisvoji biti z vsemi narodi, ki se štejejo pod ogersko krono; le cesar avstrijski naj bo tudi kralj ogerski. Al to, če Magjari prevdarijo trezno to reč, ne more biti njih sreča, pa tudi ne družih avstrijskih dežel. Trebaje vsem ožje zaveze, v potrebnih rečeh osredja na Dunaji, v vseh družih pa autonomije posamnih dežel in kraljestev. Ministerski časnik „Donauzeitung“ pravi, da cesarski diplom od 20. oktobra mora biti podlaga vzajemnega prestrojenja avstrijskega cesarstva. Da bi pač velikodušnim Magjarom ta diplom ne bil beseda vpijočega v pušavi!